

Nr 112.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående uppförande av ett redskapsskjul m. m. vid Flyinge hingstdepå och stuteri; given Stockholms slott den 24 februari 1928.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

B. v. Stockenström.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 24 februari 1928.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETERSSON, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG, VON STOCKENSTRÖM.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet von Stockenström anför:

I skrivelse den 3 november 1927 har stuteriöverstyrelsen gjort framställning om beredande av medel för uppförande vid Flyinge hingstdepå och stuteri av ett redskapsskjul samt anläggande av en gödselstad och en körbana. Häröver hava infordrade utlåtanden avgivits den 8 december 1927 av byggnadsstyrelsen, den 9 januari 1928 av statskontoret samt den 4 februari 1928 av lantbruksstyrelsen.

Stuteriöverstyrelsens framställning är av i huvudsak följande lydelse:

För uppställning och förvaring av vagnar och redskap vid Flyinge hingstdepå och stuteri hade sedan lång tid tillbaka använts en gammal korsvirkes-

lada under halmtak, vilken emellertid sedan ett tiotal år tillbaka varit av den beskaffenhet, att den icke ansetts värd att underhålla. Ungefär hälften av densamma hade nu måst rivas för att lämna plats för en tillbyggnad av stostallet. I den kvarvarande delen av ladan, vars tak vore mycket bristfälligt, förvarades för närvarande största delen av depåns vagnar och redskap.

Åtgärder vore därför av nöden för anskaffande av annan förvaringslokal för ifrågavarande material. Stuteriöverstyrelsen hade fördenskull genom arkitekten Sigfrid Sterner i Eslöv låtit upprätta ritningar, arbetsbeskrivning och kostnadsförslag till ett nytt redskapsskjul m. m. Enligt detta förslag skulle byggnaden uppföras av tegel under tak av bräder, papp och falstegel. Golvet skulle inom den del av byggnaden, där de bättre vagnarna komme att uppställas, göras av cement, men i övrigt bestå av stampad lera och grus. Ytplanet skulle omfatta 65.5×9 meter samt höjden från marken till taklisten utgöra 2.5 meter. Redskapsskjulet beräknades kunna inrymma över ett sextiotal vagnar, slädar, åkerbruksmaskiner m. m. Kostnaderna för skjulets uppförande hade beräknats till 21,000 kronor.

I sammanhang därmed hade föreslagits, att en gödselstad skulle anläggas vid stuteriets stostall. Hittills hade inga särskilda åtgärder varit vidtagna för gödselns förvarande, utan hade denna upplagts på åkerjorden å motsatta sidan av landsvägen. Olämpligheten därav vore uppenbar. Då emellertid här endast vore fråga om tillvaratagande av hästspilling, vore vidlyftigare och dyrbarare anordningar med cementbotten och brunnar m. m. icke av nöden, utan vore för ändamålet tillfyllest, att gödselstadens botten genom fältstensättning gjordes fast. Kostnaderna för en på detta sätt anordnad gödselstad med en yta av omkring 2,000 kvadratmeter beräknades till 7,000 kronor.

Förläggningen av såväl ovannämnda redskapsskjul som gödselstaden framginge av en skrivelsen bifogad situationsplan. Å densamma vore jämväl utmärkt ett område mellan stostallet och det föreslagna redskapsskjulet samt därifrån fram till landsvägen mitt emot gödselstaden, vilket i samband med utförande av de ovan ifrågasatta arbetena borde förses med stensättning. Marken därstädes vore lös samt under höst- och vintermånaderna upplött och ibland knappast trafikabel. Särskilt erfordrades en fastare grund vid transporterandet av gödseln från stallet till den nya gödselstaden, men även eljest vore stensättning behövlig för att underlätta tillträdet till redskapsskjulet och gödselstaden samt för att bespara personalen obehaget och svårigheten att taga sig fram till och från stallet på stundom så gott som bottenlös väg. Kostnaden för anläggande av en dylik stensatt körbana beräknades till 1,600 kronor.

Sammanlagda kostnaderna för nu föreslagna arbeten utgjorde alltså (21,000 + 7,000 + 1,600 =) 29,600 kronor, vartill för oförutsedda utgifter torde böra läggas 400 kronor. Hela kostnadssumman borde alltså beräknas till 30,000 kronor. För bestridande av dessa kostnader kunde icke till stuteriöverstyrelsens förfogande ställda ordinarie anslag tagas i anspråk. Där emot syntes det med fog kunna ifrågasättas, om icke för ändamålet borde få disponeras erforderlig del av den utav 1916 års riksdag avsatta fonden för anläggande av ett statsstuteri. Från denna fond anvisades av 1922 års riksdag ett belopp av högst 400,000 kronor för anläggande av statsstuteriet vid Flyinge. Sistnämnda belopp hade ännu icke tillfullo tagits i anspråk, men torde den behållning, som återstod den 30 juni 1927, 30,138 kronor 68

öre, behöva tagas i anspråk för särskilda i samband med stuteriet stående åtgärder.

Enligt uppgift från statskontorets fondbyrå utgjorde hela behållningen å fonden för anläggande av ett statsstuteri den 30 juni

1927	kronor 372,590: 35
Droges härifrån ovannämnda återstod av det för Flyinge-	
stuteriets anläggande anvisade beloppet	» 30,138: 68

utgjorde den disponibla behållningen nämnda dag ..... kronor 342,451: 67.

Av dessa medel, som ursprungligen uppkommit genom att till statsverket influtit viss andel av inkomsterna från de stora hästexporterna under åren 1915—1918, kunde alltså nu ifrågavarande kostnader bestridas.

Byggnadsstyrelsen har för sin del icke haft något att erinra mot de föreslagna byggnadsarbetena och de för desammas genomförande beräknade kostnaderna.

Ej heller *statskontoret* har funnit anledning till erinran mot bifall till framställningen.

Lantbruksstyrelsen anser de föreslagna anordningarna för gödselns tillvaratagande ur gödselvärdessynpunkt såtillvida bristfälliga, att gödseln till följd av frånvaro av skyddsmurar komme att uttorka och på grund härav sammanbrinna alltför fort. Då emellertid vid stuteriet förbrukades stora mängder ströhalm, till följd varav gödselplanens areal bleve stor, vilket i sin ordning skulle medföra dryga kostnader för uppförande av tillfredsställande murar, tillstyrker styrelsen utförandet av ifrågavarande anläggning på föreslaget sätt.

Beträffande redskapsskjulet har lantbruksstyrelsen intet att erinra.

Jag anser vägande skäl vara av stuteristyrelsen anförda för de föreslagna byggnadsarbetenas vidtagande. Vad särskilt angår det föreslagna redskaps-Departements-
chefen.huset, synes ej mindre i betraktande av den ställning såsom mönsteranstalt Flyinge synes böra intaga än även för redskapens skull den nuvarande anordningen för redskapens förvarande synnerligen olämplig. Beträffande den planerade gödselstadsanläggningen torde visserligen, såsom ock lantbruksstyrelsen framhållit, vissa erinringar kunna göras i fråga om densammas anordnande. Då emellertid kostnaderna för en i alla avseenden mönstergill sådan anläggning torde bliva avsevärda samt med hänsyn till de vid Flyinge rådande särskilda förhållandena med avseende å hästspillingens tillvaratagande, torde en anläggning i överensstämmelse med förslaget vara tillfyllest.

De för arbetena erforderliga kostnaderna hava ansetts böra bestridas av behållningen å fonden för anläggande av ett statsstuteri. Häremot har jag intet att erinra. För disposition av berörda medel tarvas emellertid medgivande av riksdagen.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att för uppförande av ett redskapsskjul samt anläggande av en gödselstad och en stensatt körbana vid Flyinge hingstdepå och stuteri i huvudsaklig

överensstämmelse med ovan angivna plan må av fonden för anläggande av ett statsstuteri användas ett belopp av högst 30,000 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan finner Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten gott lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:
Joh:s Thygesen.